

Pócsik Andrea

Közönségközpontú filmpolitikák?

Bevezető

Épp hatvan éve annak, hogy Franciaországban, a háború után gazdaságilag, kulturálisan újjáépülő Párizsban, a filmes életben is jelentős változások kezdődtek. André Bazin, akinek a személye és írásai központi szerepet töltek be ennek a mozgalomnak a formálódásában, már egy évtizeddel korábban, a német megszállás alól való felszabadulás idején hozzálátott többedmagával a kulturális élet újraélesztéséhez. Tevékenysége a korszakban szinte egyedülálló módon egy olyan filmklubmozgalom elindításából állt, amelynek a vetítéseit munkások számára szervezték. Az előadások azonban minden társadalmi csoport tagját odavonzották: diákokat, baloldali értelmiségieket, filmes szakembereket. Abban a légkörben, amelyet mélyen áthatott a politika, a film és a vetítése után alakuló, forró hangulatú viták kivételes szerepet töltek be. Az események azonban szoros kölcsönhatásban álltak – és itt megint csak Bazin képezett hidat – a kritikaírással, olvasással. Ez a történet már jóval ismeretebb, hiszen a francia új hullám, egyben a modern film esztétikájának és készítésének alakulása is szorosan kötődik a *Cahiers du Cinema* c. folyóirat köré csoportosuló kritikusok közvetítő munkájához. 1955-ben Francois Truffaut híres cikke, amely a címében is utalt a szemléletváltásra, lavinát indított el: „a szerzőközpontú filmpolitikák” nem csak a filmkészítőkre, gyártókra, hanem a nézőkre is nagy hatással voltak.

Napjainkban, a médiakörnyezet felgyorsult változása a filmek készítési, terjesztési, elemzési és fogyasztási módjait is alaposan átalakította. Ami ma még talán bűvópataként itt-ott felbukkanva, az ellenkultúra részének tekinthető, az pár év múlva talán a fősodorba kerülve az intézményes, hivatalos filmkultúrát gazdagítja (szó szerint). Figyelmet talán nem is ezek a hely- és szerepváltások érdemelnek, hanem azok a kulturális színterek, ahol felszínre törnek, és a szereplők, akik részesei, támogatói vagy előmozdítói a folyamatoknak.

A filmről való gondolkodásnak és beszédnek mindig is elhanyagolt területe volt a film és közönség kapcsolata (erre utalnak a fent említett szerzőközpontú vagy műközpontú filmpolitikák is), talán mert a közönség, fogyasztási és véleményformálási szokásainak átalakulása nehezebben tehető elemzés tárgyává. Holott maguk az alkotók számtalanszor hangsúlyozzák a fontosságát, nem beszélve a piaci szempontokról, amelyek, tudjuk jól, a film esetében korántsem elhanyagolhatóak.

Ennek a cikknek a keletkezéséhez fontos adalék, hogy a Pázmány Péter

Katolikus Egyetem egyik kurzusának hallgatói készítették, akik mozgóképtanárok lesznek, tehát nem csak értő befogadói, hanem terjesztői is a filmeknek. A kurzus témája pedig a kritikaírás, méghozzá azzal a változással a fókuszban, amelyet az Internetes tartalmak a véleménynyilvánítás szabadságának kitágításával lehetővé tesznek.

Miközben a jelenség egyértelműen pozitív eredményeként beszélhetünk demokratizálódásról, David Bordwell, a neves amerikai filmtörténész, negatívumokat is említ: a kritika kiégéséről, az egyszerre szót kérő on-linerek „netes hangzavaráról” ír. *„Mindenkít érdekel a másik véleménye, de nem érdekelhet bennünket mindenkinek a véleménye.”*

A kritikaírás gyakorlatának vizsgálata az a terület, amely a (tudományos) elmélet és gyakorlat közötti űrt is betölti, valamint számtalan adalékot nyújt a film és közönség kapcsolatáról. Sokféle megközelítés kínálkozik: a fenti sarkos Bordwell-állításhoz különféle példák megvilágításával lehetne gyűjteni pro és kontra érveket, ám helyette érdekesebb talán bizonyos jelenségekre ráközelíteni.

Az alábbi „kollektív” írásban projektfeladatok alapján kívántuk feltárni, milyen lehetséges (túlélési) stratégiák léteznek ma Magyarországon a filmeknek a megfelelő célközönséghez való eljuttatására, tehát hogyan formálják maguk a filmkészítés vagy filmterjesztés „ágensei” a befogadási helyzetet. A beszámoló nem tekinthető rendszerező jellegű kutatásnak, eredményeivel nem fedjük le a teljes filmkulturális szcénát. Néhány érdekes példát emelünk csak ki, amelyekben a leghagyományosabb formáktól (filmklubok) a kortárs médiakörnyezet kihívásainak is megfelelni igyekvő netes, közösségi terjesztésig, eltérő gyakorlatokat elemzünk.

Csernátoni Márk és Tatai Márta egy nagy hagyománnyal, impozáns múlttal rendelkező intézmény, az Uránia Filmszínház programszervezői gyakorlatának egy kis szeletét mutatja be. Dizseri Barnabás és Kiss Borbála egy szintén több éves múlttal bíró középiskolai filmklub tevékenységét vizsgálja meg: hogyan teszi élővé egy rendszeres jellegű vetítés- és beszélgetéssorozat a mozgóképtanítást, épít közösséget volt és jelenlegi diákokból, külső érdeklődőkből. Fejes Júlia a közösségi finanszírozás és terjesztés egészen új, innovatív módjait ismerteti a közelmúltban egyre nagyobb figyelmet vonzó projektek, a körjük szervezett események bemutatásával.

Csernátoni Márk – Tatai Márta:

Átfogó tekintetek - A magyar dokumentumfilm egyéb lehetőségei

A budapesti Uránia Nemzeti Filmszínház már nevével is elkülöníti magát a többi mozitól. Természetesen itt is filmeket vetítenek, ám aki ült már valamelyik filmhéten a hatalmas díszterem roskadásig telt karzatán egy ötszáz forintos

diákjeggyel, az tudja, mi a különbség.

Különbség mozi és filmszínház, vetítőterem és kulturális tér között. Míg a művészmozik sorban zárnak be, a multiplexek pedig gombamód nőnek ki a földből, addig az Uránia rendíthetetlenül áll a belváros közepén különleges vetítéseket, tematikus blokkokat és különböző filmklubokat kínálva az érdeklődőknek.

Erre a kulturális szerepre hívja fel a figyelmünket a honlapon olvasható Küldetés megfogalmazása is:

„Az Uránia Nemzeti Filmszínház a hazai mozik sorában az egyedüli nemzeti intézmény jellegű film- és kulturális centrum, a Nemzeti Színház, az Operaház filmszakmai megfelelője, amelynek legfontosabb feladata a magyar és az európai filmértékek, a kortárs és a klasszikus filmművészet kincseinek bemutatása és műsoron tartása, filmklub jellegű programok, nemzeti és nemzetközi filmes fesztiválok, díszbemutatók szervezése.”

100 magyar dokumentumfilm (1936-2013)

*III. blokk: Válogatás a Budapesti Iskola dokumentum-játékfilmjeiből
2015. február 23. - 2015. április 27.*

A filmklub, ahol jártunk a Budapesti Iskola munkásságát dolgozza fel, kilenc alkotó egy-egy filmje kapcsán szociológusok, filmesztéták, történészek beszélgetnek a rendezőkkel és minden érdeklődővel az apró technikai részletektől kezdve a kor társadalmának, kultúrájának komplexebb összefüggéséig. „A összeállítás felsorakoztatja a magyar dokumentumfilm progresszív irányzatait és összes olyan egyéni teljesítményét, mely a dokumentumfilmforma lehetőségeit tágította, vagy épp tematikailag hozott újat. A válogatásba került alkotások úttörő művek, rendezőik nyitottságát, társadalmi problémák iránti érzékenységét, sok esetben bátorságát dicsérik.”

Ebből a blokkból mi Vitézy László *Békeidő* című 1980-as dokumentum-játékfilmjének vetítését választottuk, ahol az alkotóval a film előtt Pólik József filozófus, filmesztéta beszélgetett bemutatása. A vetítés után pedig a nézők fejthették ki véleményüket, tehették fel kérdéseiket, de erre a szakaszra sajnos Vitézy egyéb elfoglaltságai miatt már nem tudott maradni.

A beszélgetés elején Vitézy hangsúlyozta, hogy filmjeit fikciónak tekinti, önállóan megszerkesztett dramaturgiával, viszont a forrásaik és a karakterek dokumentumfilmgyűjtéseken alapultak.

Számunkra a legérdekesebb az volt, hogy nem elsősorban a hatalmi cenzúra megkerülésére szolgált ez a határműfaj, hanem az etikai határok, és a dokumentumfilm eredeti, valós szereplőinek védelmében esett a választás a játékfilm formára.

Így vált úttörő irányzattá a dokumentumok játékfilmre adaptálása: levette a felelősséget azokról, akik az életükből annyi személyes részletet megosztottak.

Ha valaki betekintést akar nyerni a korszak viszonyaiba, az bízhat Vitézy filmjeiben, hiszen ha nem is a szó konkrét értelmében vett dokumentumait láthatjuk, a rendező objektívjén keresztül nézve mégis meglepően összetett és igaz kép tárul szemünk elé.

Összegzésként elmondható, hogy a Budapesti Iskola dokumentumfilmjeivel foglalkozó filmklub lényegében az érték közvetítés és a filmművészeti ismeretközlés feladatát látja el: a magyar dokumentarizmus fénykorának állít emléket, és a hajdani diskurzus felélesztésével hozza közelebb filmjeit a mai nézőközönséghez.

Dizseri Barnabás - Kiss Borbála:

„Láss, ne csak nézz!”: filmklub egy tabáni gimnáziumban

Budapest, I. kerület, Tabán. Az artmozik világának egyik emblemikus jelképe szervesen hozzátartozik ahhoz a városképhez, amelynek a „Láss, ne csak nézz!” c. filmklubnak otthont adó Petőfi Sándor Gimnázium is része, 2015. március 10-én az *Utóélet* című film vetítésére és közönségtalálkozójára sikerült ellátogatnunk, majd Farkas Edit tanárnővel, a főszerzővel is beszélgethettünk a filmklub mai helyzetéről, közösségformáló erejéről és a közösségi médiával való kapcsolatáról.

Egy középiskolai filmklub kapcsán több szempont is adódik, amely alapján megítélhető a hatásköre. Egyrésztől kulturális színtér, melyben egy tinédzser életének java részét eltölti kamaszkorában: az iskola alapvetően meghatározza későbbi filmfogyasztási szokásait, hogy a falain belül milyen filmekkel találkozott anno, és melyik „keddi film” vált huzamosabb ideig központi beszédtemává. A filmek tematikus csoportonként történő vetítése egyúttal lehetőség arra, hogy az azonos érdeklődésű diákok között megteremtődjön egyfajta „offline diskurzus”: élő viták alakulhatnak ki délutánonként a diákok körében: szórakozás és hobbi lehet egyaránt a filmnézés.

A film és közönség kapcsolata szempontjából szintén érdekes tér a Farkas Edit tanárnőék által szervezett „világ”. Ottjártunkkor épp Zomboráczi Virág *Utóélet* című filmje került vetítésre s az azt követő közönségtalálkozóra sikerült magát a rendezőt elcsalogatni. Ennek eredményeképp az alkotó és a befogadó ennél közelebb már nem is ülhetett volna egymáshoz: a kerekasztal-beszélgetés során éppúgy filmkészítési technikai kérdéseket is fel lehetett tenni, mint filmelméleti tárgyú észrevételeket. Ennek következtében a filmklub már nem egy aktuális kérdéseket taglaló happening, hanem egy hosszú távú benyomásokat keltő mozgalom (a „közönségtalálkozó” rendszeres esemény a „Láss, ne csak nézz!” életében), melynek hatására megkedvelhettünk egy alkotót, egy stílust vagy akár egy általános szempontrendszer is.

S ha már mozgalomként tekintünk a budapesti Petőfi Sándor Gimnázium

filmklubjára, nem hagyhatjuk figyelmen kívül a 2013-ban bezárt Tabán Mozi 2014 márciusában történő újra-megnyitásában vállalt sorsdöntő szerepét. Megdöbbenő ugyanis a közösségi média ereje, ha arra a közel háromezer emberre gondolunk, akiket a Facebook-on keresztül a Mentsük meg együtt a Tabán mozit!-csoport megmozgatott, melynek az alapítója és szervezője szintén a már említett magyar-francia szakos tanárnő, Farkas Edit. Kizárólag a csoport kampányának eredményeképpen a Tabán Mozi új szervezeti-működési körülmények között Tabán Kinotéka néven 2014. március 20-án újra megnyithatta kapuit, s az egyetlen „megmaradt” budai artmoziként újra nekiállhatott a különböző filmes események, fesztiválok szervezéséhez. (Ugyanakkor a megújult épületben maga a mozgalmat elindító csoport nem kapott helyet az üzemeltető Budapest Film Zrt.-től.)

Filfterjesztési szempontból is összetett, érdekes jelenség ennek, vagy egy ehhez hasonló kezdeményezésnek a vizsgálata. Húsz-harminc érdeklődő találkozik minden egyes alkalommal egy ilyen filmklubon: húsz-harminc ember (legyen szó jelenlegi diákokról, öregdiákokról, vagy az iskola falain kívülről érkező filmrajongókról) terjeszti hát személyesen aznapi filmélményét a megtekintést követően a legnyilvánosabb platformokon, a közösségi média hálózataitól kezdve a személyes beszélgetéseken át a közvetett utalásokig. Pontos statisztikai adatok nem állnak rendelkezésünkre ezen írás megfogalmazásakor: miszerint hány nézővel ugrott meg a filmklubot követően Zomboráczi Virág filmjét közvetítő Vertigo Média Kft. hálózatának jegyeladási száma. Materiális oldalról tekintve ugyanis így lehetne egyértelműen kimutatni egy filmklub hatását. Ám hosszú távú hatásként feltételezhető magának a művészeti ágának a népszerűsítése. (Figyelembe véve ugyanakkor azt a tényt, hogy a mainstream alkotásoknak talán szüksége sincs a kisebb filmklubok támogatására, hiszen egy többször beharangozott film elér annyi embert, hogy bőségesen megtérüljön a film elkészítéséhez szükséges kiadás. Ám a kérdés ennél a pontnál már túlmutat egy iskolai filmklub keretein. Ha a rendszer célját vesszük viszont újra elemzésünk alapjául, elmondható, hogy a személyes élmény és a filmnézés közösségi térben való megélése valamelyest hozzájárulhat a film terjesztésének sikeréhez.)

Végül a rendszeres vetítés- és beszélgetéssorozat mozgóképközpontú aspektusai is szót érdemelnek: a magyar mozgóképkultúra- és médiaoktatás egy új tanegység a középiskolai tantárgyak között, melynek megítélése meglehetősen változó mind a diákok, mind a szülők, mind a pedagógusok körében. A Nemzeti Alaptanterv változásait követve elmondható a tanegység megítélésének egy felívelő pályája (kötelezően választható tantárgy általános iskola hetedik és a középiskolák kilencedik osztályában), majd egy leszálló/átmenetileg csökkenő tendencia figyelhető meg (a mozgókép- és médiakultúra mint integrált tanegység más közismereti tárgyakba történő beágyazása szerény óraszámmal). Holott megkerülhetetlen a médiatudatosság kialakítása

és a médiaszakemberek képzése az elkövetkezendő időkben: a képi paradigmaváltás globális erejével akkor is tudnunk kell bánni, ha a webkettő világa még nem is képezi mindegyikünk hétköznapijának részét. Ehhez is kitűnő terep egy középiskolai filmklub szervezése, amelyen önszántukból vehetnek részt az odajáró diákok, és rendszeres időközönként nézhetnek meg adott témához kapcsolódó filmeket, a vetítés után pedig szakértelemmel irányított beszélgetésekbe kapcsolódhatnak hétről hétre.

Fejes Júlia:

Közösségek - újratervezés

Kodály Method – Afterjka - Speak Easy Project: ENNYI! Ennyire egyszerű lenne? Elegendő ez a csekély információ? Valóban csak ennyi? Korántsem. 2015. március elsején alkalmam nyílt ellátogatni a Trafó Kortárs Művészetek Házába egy izgalmasnak ígérkező program kapcsán. Maga az esemény a független alkotóműhelyek és a programsorozat nevét viselte, ám sokkal többet hordozott magában, mint passzív szemlélődés és szórakozás. A magam részéről kijelenthetem, hogy nem igazán tudtam semmit a közösségi finanszírozásról és forgalmazásról egészen eddig, de szimpatikusnak tűnt az időpont és a projekt is. Utólag már azt mondom, hogy jó volt a megérzésem és egy nagyon érdekes, fontos szeletét sikerült elcsípnem napjaink tehetséges fiataljainak sikeres ötletmegvalósításaiból.

A NEXTFESZT nevet viselő programsorozat ugyanezen a helyszínen futott még ez év januárjában, ennek mozgóképes folytatásaként született meg az ENNYI!, amelynek a különlegessége, hogy egy Y generációs (1980 és 1995 között született) fiatal filmes alkotók munkájaként létrejött projekt. Ez egy 90 perces vetítéssel és koncerttel egybekötött beszélgetés volt, három 30 perces részre felosztva. Az első fél órában láthattuk a Kodály Method Balaton Method névre keresztelt zenés roadmovie-jának premier előtti ráhangolóját, Szabó Simon *Fal* című kisfilmjét és a Speak Easy Project már jól ismert *Menjek/Maradjak* dokumentumfilm-sorozatának és videoblogjának legújabb, Sweet Home epizódjának előzetesét. Ezt követte egy ugyancsak fél órás beszélgetés az alkotókkal, amelyet Libor Anita, az Index újságírója moderált. A maradék 30 percben pedig a Balaton Methodban közreműködő Hó Márton és a Jégkorszak, valamint a Bin-Jip zenekar szórakoztatta produkcióival levezetőként a közönséget. Jómagam és a többiek is sikeresen „örökbe fogadtunk egy kék-kockát”, vagyis a jegyeink megvásárlásával már támogattuk a szerzők következő munkáit. Már ez a gesztus – vagy crowdfunding-fogás, kinek hogy tetszik – kapcsolódott a hangsúlyos témához, vagyis a közösségi terjesztéshez.

Kutatásaim során remek idegen kifejezésekkel találkoztam és ehhez kapcsolódó oldalakkal, amelyek megjelentek ezekben a beszélgetésekben

is és az alapját adják ennek a friss és ropogós jelenségnek. Az egész a startup-tól kezdődik. Ezek induló vállalkozások, amelyek célja a nemzetközi piacra való betörés. Filmes szempontból a közösségi jelleg és a növekedésre való törekvés figyelhető meg a kezdeményezésekben. Viszonylag gyors építkezést képesek általa megvalósítani. Ilyen magyar startup-ok, amelyeket mindenki ismerhet a Ustream és a Prezi. Jelen esetben startup-nak tekintetű a Kodály Method, az Afterjka és a Speak Easy Project, mint alkotócsoportok.

Logikailag a startup-ra építkezik a crowdfunding, ami nem más, mint maga a közösségi finanszírozás. A lényege, hogy több ember támogatja ugyanazt az ötletet. Minél többen vannak a támogatók, annál hamarabb összegyűlik az indulótőke és ez a kampány fő célja. Nagyon fontos tudnivaló, hogy a tulajdonrész kisajátítása nélkül lehet ezekhez a kiinduló alapokhoz hozzájutni. Sokan hallottunk már a szóról, azonban nem sokat, így kevesen vagyunk tisztában a jelentésével. Minden ötlethez tartozik egy finanszírozási cél és egy határidő. A támogatók egy előre megadott időpontig kínálhatják fel az adományaikat a gyűjtéshez. Amennyiben sikeres a kampány, az ötletgazdák általában különleges termékeket, élményeket szoktak profiljuknak megfelelően ajándékozni „szerencsájük kovácsainak”.

Két fontosabb internetes oldalt emelnék ki, amelyeken startup-ok crowdfunding-ot végeznek: a Kickstarter-t és az Indiegogo-t. A Kickstarter világszerte az egyik legnagyobb közösségi finanszírozási oldal, amelyen az elindított projektek 55%-a jár sikerrel. Abban az esetben, ha mégsem éri el a kitűzött határidőn belül a kijelölt összeget az adományok mértéke, elesnek minden addigi támogatástól. Általános felmérések szerint azok a kezdeményezések, amelyek nem érik el 48 órán belül a kiszabott összeget, vagy meg sem közelítik azt, el fognak bukni, akármennyi idejük van hátra még a kampányból.

Ezzel szemben a hazánkban is kedvelt és elterjedt Indiegogo-n a sikertelen gyűjtések esetén sem vesztik el az addig összegyűlt pénzösszeget a projektgazdák, hanem megtarthatják. A bukott kampányok esetén általános hibafaktorként megfigyelhető a rosszul bemért célközönség. Itt talált nagylelkű és adakozó kedvű segítőkre Csepella Olivér is, aki a *Nyugat+Zombik* képregényének kapcsán szivárgott be a köztudatba (bár ő a facebook-ot és a cink.hu-t is hasznosította). Rajta és a tárgyalt független filmműhelyeken kívül természetesen akármelyik startup toborozhat saját, tetszőleges ötlethez finanszírozókat az említett és további hasonló internetes oldalakon. Nem csupán filmes közösségi finanszírozásról beszélhetünk, hiszen ez egy általános marketing stratégia. Ennek azonban az a hátulütője, hogy nem minden esetben valósulnak meg hasznos projektek ezeken a kemény pénzösszegeken (lásd: automata sörfőzőgép). Mint mindennek, a crowdfunding ezen formájának is vannak előnyei és hátrányai.

A Balaton Method esetében 2014. január 28-tól március 29-ig gyűjtöttek támogatókat az Indiegogo segítségével. Nagy sajtójuk volt, 3 milliós tőkealapot sikerült megszerezniük, ami sikerre vitte a projektet. Megszületett

a Kodály Method videók (11) egész estét folytatása egy zenés roadmovie keretein belül. A hazai könnyűzenei élet ismert és kevésbé felkapott képviselői idézik meg a Balaton körüli hangulatokat ikonikus helyeken. Tizenhét magyar együttes szerepel a filmben, akik teljes munkadíj nélkül vállalták a forgatást, csupán az útiköltségükkel és néhány várt/váratlan kiadással kellett a rendezőknek kombinálniuk. Erősen kultúraápoló töltettel bír, már csak a tradicionális helyek miatt és a jelenkori popkultúra ápolása miatt is. A zenészek szemszögéből mutatják be, hogy napjainkban mit is jelent zenélni. Maga a Kodály Method 2011-ben alakult Szimler Bálint és Rév Marcell rendező-operatőr páros által egy videoblogból kinőve magát. A kérdésre, miszerint a témaválasztás a közönség igényeit figyelembe véve alakult-e, a válasz részükről az volt, hogy esetükben nem ez volt a meghatározó, hiszen a hazai zenekarok tetemes rajongótábora, illetve a műhely előző munkái már akkora célközönséget jelentettek, hogy nem kellett kizárólagosan ebből a szempontból közelíteniük. Tehát ezzel a hírveréssel már biztosították előre a közönségüket. A forgatás maga low-budget volt, júliustól egészen februárig, a szakembereket kellett csak teljes bérben kifizetni. A film premierje március 6-án volt az Akvárium-ban, a továbbiakban, a hazai mozikban március 26-tól látható.

A három alkotócsoporthoz szintén erre a stratégiára épített a Speak Easy Project. A független produkciójukban készülő *Menjek/Maradjak* egy dokumentumfilm-sorozat, amely a kivándorló, kivándorolni készülő, esetenként hazatérő magyarokról szól. Erősen, ámde ítéletmentesen jeleníti meg korunk mindennapi dilemmáit, nehézségeit, motivációit. A producerek Józsa László és Imre Loránd Balázs. Nekik is nagyon sok támogatójuk akadt, köztük szakmai partnerek és médiatámogatók is. Ez a duó is az Indiegogo-n hirdette magát és célját 2013. október 6. és november 18. között egy jól sikerült kampányvideó és egy leírás segítségével. Sikerrel jártak: 1,5 millió forintos tőkealapra tettek szert. Felemlegették a készítőket a new york-i epizódot, aminek a finanszírozásához 130.000 néző járult hozzá, a hiányzó összeget pedig saját pénzből pótolták ki. Kihangsúlyozták, hogy szerintük az effajta „közönségvadászat” társadalmilag is jelentős szereppel bír, mert a közvetített üzenetüknek el kell jutnia a célközönséghez, viszont állami támogatásra már nem számíthatnak az ilyen kezdeményezések, amennyiben a reális helyzetet nézzük Magyarországon. Legnagyobb örömükre jócskán kapnak visszacsatolásokat a célzott emberektől, hogy kishazánkban valóban van igény erre a témára: erről beszélni kell, meg kell mutatni. Mi sem példázza jobban, minthogy jelenleg a sorozat harmadik része áll készülétek alatt, amit továbbra is támogat a közösség. Az eddig elkészült filmek (New York, London) megtekinthetők a menjekmaradjak.hu-n.

Az est ellenpéldája volt a közösségi finanszírozás szempontjából nézve Szabó Simon *Fal* című 2013-as rövidfilmje. A cigányság problematikája és diszkriminációja áll a középpontban, mint állandóan fennálló nehézség országunkban. Az európai szegregációs falak ihlették a filmet, a címben is vissza-

tükröződik, és erős metaforával bír az egész film során. Igazából Czomba Albert és Simon alkotói műhelyének, az Afterjkanak és a Proton Cinemának a koprodukciójaként született meg a kisjátékfilm. Állami támogatásból készült, a Nemzeti Kulturális Alap nagymértékben hozzájárult a költségek fedezéséhez. 3 millió forintba volt szükség a film előállításához. Díjnyertes lett, de interneten keresztül még most sem elérhető. Szabó Simon szerint a legkönnyebb talán a pénzszerzés volt ebben a projektben, viszont a helyszín kiválasztása és megszerzése időigényes volt és fáradtságos. Nem szolgáltathatja ki a „Dzsumbuj” néven elhíresült nyomortelep pontos címét, ezzel az egy feltétellel bólintott rá a polgármester. Rendőri felügyeletet is biztosítani kellett a forgatás alatt. Ebben az esetben nem a közösség támogatására kellett elsődlegesen támaszkodnia az alkotóknak, viszont egy pozitív példa arra, hogy mégis (sajnos elég ritkán) hajlandók az állam és egyéb szervezetek is segítő kezecskét nyújtani a jó ügy érdekében.

Amellett, hogy ezen filmek mentén feltárható a crowdfunding-jelenség, mély és komoly többlettartalommal bírnak. Ezen felül, minden nehézség ellenére sikeresek tudtak lenni egy teljesen új megközelítéssel és megvalósítással. Fontos a kitartás és a célközönség megfelelő bemérése, egy kapós kampányvideó és egy hozzá tartozó hatásos leírás. Ha mindez igényes és valóban eltalált, akkor mindez megvalósítható, hiszen itt vannak rá az élő példák. Ezek olyan filmek, amelyeket tényleg látnia kell mindenkinek, mert valóságos dilemmákról és nehézségekről szól. Összehozzák az embereket és egy egészen varázsos dolgot képesek előidézni: még az alacsony költségvetésű filmeknél is milliós összegek szükségesek az előállításához, a megvalósításnak mégsem képezi gátját a pénz szükségessége. Összefognak vadidegen emberek és közös erővel előteremtik mindazt, ami módjukban áll egy közös cél érdekében. Mesélnek, de nincsenek átverések, trükkök, illúziók. Nyers valóság mindenféle ítéletalkotás nélkül. Teszik mindezt úgy, hogy maradandó élmény az egész, úgy, ahogy van. Tökéletes példája és nyomatéka annak, hogy itt és most van helye, értelme és jövője a közösségi finanszírozásnak.

A FÉRFIAK ÉLNEK-HALNAK ÉRTE

A FILMTEAM BEMUTATJA

LIKA

A RÓKATÜNDÉR

BALSAI MÓNI

BEDE-FAZEKAS SZABOLCS

DAVID SAKURAI

A FILMTEAM BEMUTATJA: A COMPANY HUNGARY KFT. FORGALMAZÁSÁBAN LIJ Mészáros Károly: LIZA A RÓKATÜNDÉR című filmet.
DÍSZLET: HUJBER BALÁZS GRAFIKA RECZEY ZOLTÁN FILMEZ: BARDOSI IBOLYA HANGMÉRŐK: JUHÁSZ RÓBERT ZENE: TÓVISHÁZI AMBRUS, CSÉNGERY DÁNIEL, VAGÓ: CZAKO JUDIT HSE
OPERÁTOR: SZATMARI PÉTER HSD DR. PRODUCER: DR. KOROM NORBERT PRODUCER: MAJOR ISTVÁN FORGATOKONYVÍRO: HEGEDŰS BALINT, LIJ Mészáros Károly RENDEZTE: LIJ Mészáros Károly

FEBRUÁR 19-TŐL A MOZIKBAN!

[f /acompanyhungary](#)

[f /lizaarokatunder](#)

[#rokatunder](#)

Tizenhat éven
aluliak számára
nem ajánlott

16